

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHIȘINĂU
(office Centre)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CENTRU
Ieșire Nr. 04-6-898
" 13 " 06 2018

Curtea Constituțională a Republicii Moldova.
mun. Chișinău str. Alexandru Lăpușeanu 2. MD-2004.

Judecătoria Chișinău sediul Centru mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 162, et.8, bir. 815 (judecător Gheorghe Mîțu). Vă expediază în adresa D-ră copia încheierii 2i-192/18 din 08.06.2018 pe dosarul civil nr.2i-192/18, pentru informare și examinare.

Anexa: copia încheierii 2i-192/18 din 08.06.2018; Sesizare privind excepția de neconstituționalitate pe 5 file; anexe la sesizare pe 38 file.

Judecător:

Gheorghe Mîțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. 839
13 06 2018

Dosarul nr. 2i-192/18

ÎNCHEIERE
În numele legii

08 iunie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței:

Judecător

Gheorghe MÎȚU

Grefier

Vadim BALAN

Cu participarea:

Reprezentantului creditorului BC "Banca de Economii" S.A. în proces de lichidare – Oleg Cojuhari

Reprezentantului debitorului SC "Turbilon-Teh" SRL – avocatul Victor Munteanu

Examinînd în ședința de judecată publică cererea introductivă depusă de creditorul BC "Banca de Economii" S.A. în proces de lichidare cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului SC "Turbilon Teh" SRL,

A C O N S T A T A T :

La data de 19.12.2017 creditorul BC "Banca de Economii" S.A. în proces de lichidare a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SC "Turbilon-Teh" SRL.

Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 26.12.2017 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, aplicîndu-se măsurile de asigurare prevăzute de Legea insolvabilității.

Ulterior, prin Legea nr. 254 din 01.12.2017 pentru modificarea și completarea unor a legislative (în vigoare din 05.01.2018), s-a modificat art. 355 din Codul de procedură Civilă RM, stabilindu-se competența judecătoriilor la examinarea cauzelor de insolvabilitate.

Prin Încheierea din 11.01.2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza de insolvabilitate la cererea introductivă din 19.12.2017 înaintată de creditorul Banca de Economii S.A. în proces de lichidare privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SC "Turbilon Teh" SRL a fost transmisă pentru judecare în instanța competentă – Judecătoria Chișinău.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău din 15.02.2018 cererea introductivă depusă de creditorul BC "Banca de Economii" S.A. în proces de lichidare cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului SC "Turbilon Teh" SRL a fost primită în procedură de examinare.

În ședința de judecată din 31.05.2018 reprezentantul debitorului SC "Turbilon-Teh" SRL – avocatul Victor Munteanu a înaintat o cerere prin care a solicitat instanței de judecată ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 în partea definirii noțiunii de creditor, invocînd lipsa clarității definirii acestei noțiuni în legea menționată.

În ședința de judecată reprezentantul creditorului BC "Banca de Economii" S.A. în proces de lichidare – Oleg Cojuhari a solicitat respingerea cererii înaintate de reprezentantul debitorului.

Studiînd cererea depusă de către reprezentantul debitorului SC "Turbilon-Teh" SRL – avocatul Victor Munteanu, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) CPC rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit pct. 79-80 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărîre, Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea definerii noțiunii de "creditor", invocîndu-se lipsa clarității definerii acestei noțiuni în legea menționată prin prisma art. 9, 46, 127 din Constituție.

Ținînd cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

Reieșind din cele expuse mai sus, în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) și g) Constituție, art. 12, alin. (1) și (3) CPC, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea reprezentantului debitorului SC "Turbilon-Teh" SRL – avocatul Victor Munteanu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea definerii noțiunii de "creditor".

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea definerii noțiunii de "creditor".

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul
Copia corespunde originalului

Gheorghe MÎȚU

CURȚII CONSTITUȚIONALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Societatea comercială "Turbilon Teh" S.R.L.
2. Administrator – Vladislav Nicolaev
3. Adresa MD-2020, Republica Moldova, mun. Chișinău, stradela Studenților, nr. 2/4/A, oficiul 117
4. Reprezentant: Avocat Victor Munteanu
5. Adresa: MD-2012, Republica Moldova, mun. Chișinău, strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr. 45, oficiul 201
6. Telefon 0037368566688
7. Fax 0030322202702

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul prezentei sesizării îl constituie solicitarea verificării corespunderii constituționalității a sintagmei din Articolul 2 al legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în partea ce ține de definiția "creditorului", în sensul absenței unei formulări clare, care nu ar permite "*creditorului*" – *persoană fizică sau persoană juridică deținător al unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care poate face dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile prezentei legi*", "creditor" care este angrenat într-un litigiu pendinte și în care nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment, în sensul Articolului 20 alin. (2) liter c) al legii insolvenței, să solicite instanței de insolvență înlăturarea administratorului părții opuse dintr-un proces pendinte și numirea unui administrator de insolvență la propria discreție.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Centru, se află pe rol cererea introductivă în dosarul de insolvență nr. 2i-192/18 la cererea Băncii de Economii SA, în proces de lichidare (în continuare "Creditor"), privind intentarea procesului de insolvență în privința SC "Turbilon Teh" SRL (în continuare "Debitor"). În cererea introductivă, Creditorul s-a referit la prevederile Articolelor 9, 10, 12, 18 și 19 ale legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 (în continuare "Legea insolvenței"), conform cărora pretinde că Debitorul nu a executat prevederile contractului de creditare Nr. 06-06/1/018 din 4 aprilie 2012, cu scadență la data de 4 martie 2014.

În acest context, este relevant de a menționa că pe același obiect, între aceleași părți, la moment se află pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea reclamantei Banca de Economii SA, în proces de lichidare, împotriva Turbilon Teh SRL, cauza civilă de încasare a pretenției datorii (dosar nr. 20-2-639-23012014), care rezidă din același contract de creditare Nr. 06-06/1/018. Or, în cadrul aceluși proces de judecată, Turbilon Teh SRL a înaintat o cerere reconvențională împotriva Băncii de Economii SA, suma datoriei fiind contestată de către Debitor. Astfel, temeiul invocat de existență a unei datorii pentru a intenta procedura de insolvență împotriva Turbilon Teh SRL nu este unul cert.

Necătând la aceste circumstanțe și în lipsa unei hotărâri de judecată, Banca de Economii SA, aflată în proces de lichidare, a înaintat o cerere introductivă împotriva Debitorului Turbilon Teh SRL, prin care a solicitat, printre altele:

- Intentarea procedurii de insolvență în privința Turbilon Teh SRL, IDNO 1005600004927;
- **Desemnarea în funcție de lichidator a administratorului autorizat Baracu Roman, deținător al autorizației nr. 202 din 23.06.2015;**
- Validarea creanțelor înaintate de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, în calitate de creditor chirografar, ce constituie suma de 836,371.13 (opt sute treizeci și șase mii trei sute șaptezeci și unu, 13) EUR;
- Dispunerea aplicării măsurilor de asigurare prevăzute de art. 24 din Legea insolvenței asupra bunurilor debitorului Turbilon Teh SRL.

În motivarea cerințelor sale, Banca de Economii SA, în proces de lichidare, se bazează pe faptul că Debitorul nu a executat prevederile contractului de creditare Nr. 06-06/1/018 din 4 aprilie 2012. Țin să reiterez, că pretenția înaintată nu este una certă, dat fiind faptul că Turbilon Teh SRL a înaintat o cerere reconvențională, suma datoriei fiind contestată, iar procesul de judecată nu a fost finalizat.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia autorului sesizării, Articolul 2 al legii insolvenței, care definește sintagma "creditor", precum și în celelalte articole ale aceleiași legi, permite ingerința unei părți aflate într-un litigiu pendent în administrarea și luarea deciziilor de către oponentul său în proces. Mai exact, reclamanta Banca de Economii SA, în proces de lichidare, în procesul de judecată privind încasarea datoriei în baza contractului de creditare Nr. 06-06/1/018 din 4 aprilie 2012, fără a avea o hotărâre judecătorească irevocabilă, solicită instanței de judecată printr-o cerere introductivă, ca pârâtului pe o cauză pendentă în instanțele de judecată să fie înlăturat administratorul, dl Vladislav Nicolaev, numit de fondatorul societății Turbilon Teh SRL, și să fie desemnat în funcție de lichidator un administrator la propria alegere. În acest sens, este utilizată o lacună juridică, prin care se încearcă crearea unui precedent, ca să fie desemnată în calitate de administrator o persoană "comodă" pentru soluționarea în favoarea unei părți a unui litigiu pendent în instanțele naționale, rezilierea contractelor cu avocații Turbilon Teh SRL, rezultând în încălcarea principiului egalității armelor în proces, dreptului la apărare, consfințite de Articolul 6 al Convenției europene a drepturilor omului, și dreptului de proprietate ale persoanei juridice Turbilon Teh SRL și a fondatorului societății comerciale.

Autorul sesizării nu contestă posibilitatea în principiu a înlăturării de la conducerea Debitorului în cazul intentării procedurii de insolvență, **dar faptul că legea nu prevede clar că aceasta nu poate fi făcut de un "creditor", cu care Debitorul are un litigiu pendent și nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă.** Practic, Creditorul are posibilitatea să ceară înlăturarea administratorului și numirea unui administrator la propria discreție, cu care să continue procesul de judecată într-o altă cauză, și practic, să se judece cu sine-însuși. Or, aceasta este contrar Convenției europene a drepturilor omului și Constituției, în particular: Articolul 6 al Convenției europene a drepturilor omului stabilește că *"Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției."*

Potrivit prevederilor Articolului 1 Protocol nr. 1 al Convenției europene a drepturilor omului *"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de*

lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

Potrivit Articolului 9 din Constituție, care reglementează Principiile fundamentale privind proprietatea, *(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale. (2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului. (3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.”*

Potrivit Articolului 46 din Constituție, *”(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate. (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire. (3) Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.”*

Articolul 127 din Constituție garantează ocrotirea dreptului de proprietate astfel: *”(1) Statul ocrotește proprietatea. (2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.”*

Articolul 2 al Legii insolabilității, care definește noțiunea de creditor ca fiind *”creditor – persoană fizică sau persoană juridică deținător al unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care poate face dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile prezentei legi”*.

Articolul 20 al legii insolabilității, care enunță:

Articolul 20. Conținutul cererii introductive a creditorului. Documentele anexate

(1) În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice:

a) denumirea/numele și prenumele creditorului și ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;

b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobînzilor și a penalităților aferente;

c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;

d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;

e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;

f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) **copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.**

De asemenea, considerăm că prezenta sesizare se conformează cerințelor expuse la Articolul 12¹ ale Codului de procedură civilă, deoarece obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

V. CERINȚELE AUTORULUI

Autorul sesizării solicită verificarea constituționalității Articolul 2 al legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în partea ce ține de definiția "creditorului", deoarece nu există o prevedere clară care nu ar permite inițierea procedurii de insolvabilitate și numirea unui administrator de insolvabilitate, ales de creditor, în privința unui debitor, cu care creditorul are un proces de judecată pendinte și nu există o hotărâre irevocabilă. Aceasta contravine Articolelor Convenției și Constituției enunțate exhaustiv *supra*.

VI. ANEXE

La prezenta cerere se anexează copiile de pe cererile de chemare în judecată, înaintate de Banca de Economii SA împotriva Turbilon Teh SRL, precum și cererea reconvențională a ultimei. De asemenea, se anexează dovada existenței pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a litigiului dintre părți.

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare ca informațiile care figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

7 iunie 2018

Avocat Victor Munteanu

